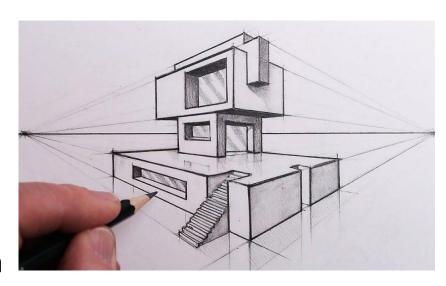

PERSPEKTIFLER

10. Hafta

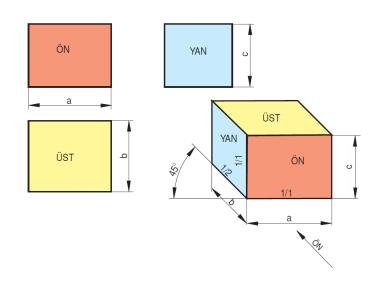
Perspektif nedir?

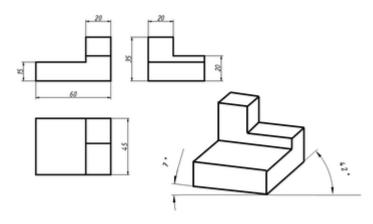
- Daha önceki konularımızda cisimleri, görünüşleri yardımıyla anlatmıştık.
- Ancak teknik resim bilgisi yeterli olmayan kişilerin, görünüşleri okuyarak üretime gereken katkıda bulunması mümkün olmayabilir.
- Resimlerin daha kolay okunması için perspektif resimler kullanılır.
- Perspektif resim çeşitleri genellikle kataloglarda, patent, makine, inşaat ve mobilya üretim resimlerinde kullanılır.

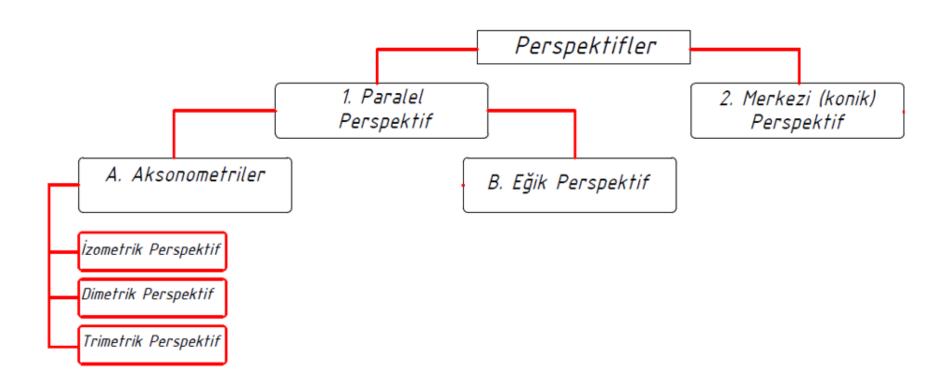

- Perspektif resimler parçanın üç yüzünü birden tek görünüşte gösteren ve teknik resim eğitimi almamış kimselere parçanın daha kolay anlatılabilmesi için çizilen resimlerdir.
- Perspektif resimler yapım resmi olarak kullanılmazlar. Fakat parçanın zihinde daha kolay canlandırılmasını sağladığı için iz düşüm (görünüş) resim mantığını anlatmak amacıyla teknik resim eğitiminde ve ürün tanıtımı amacıyla kataloglarda sıkça kullanılırlar.

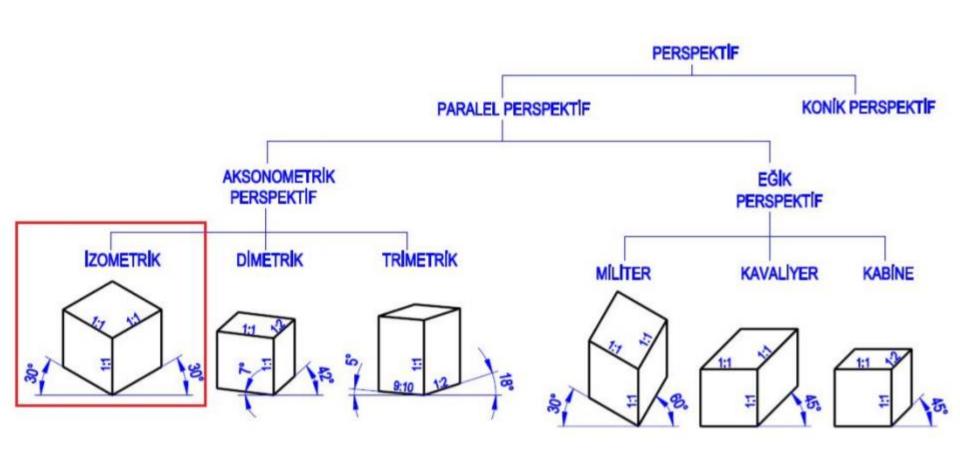

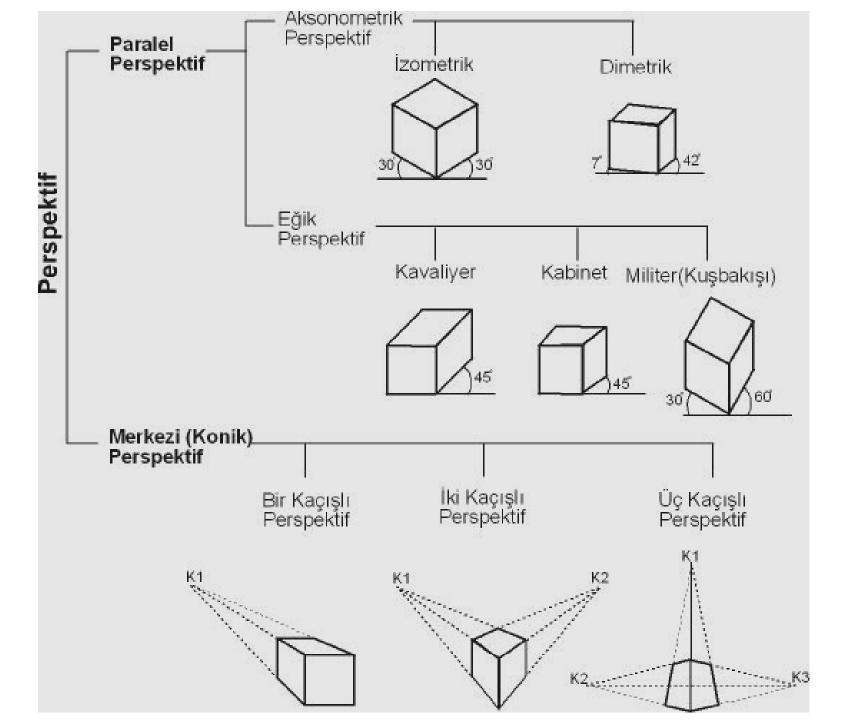
- İzdüşüm kurallarına göre çizilmiş bir cismin tüm görünüşlerini tek görünüşle ifade eden çizimlere "perspektif" denir.
- Perspektifler, cisimlerin anlaşılmasını kolaylaştırmak ve parça hakkındaki genel bilgileri vermek için kullanılır.
- Perspektifler çizilirken cismin kenarları koordinat eksenleri ile belli bir açı yapar. Bu açıya göre perspektifler, paralel ve merkezi (konik) olmak üzere ikiye ayrılır.

Perspektif resimlerin sınıflandırılması:

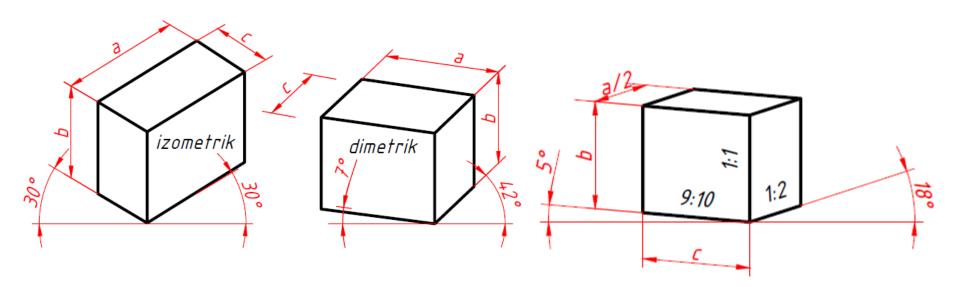
Bu ders kapsamında ağırlıklı olarak izometrik, dimetrik ve kavaliyer perspektif yöntemleri kullanılacaktır. Diğer yöntemler ise kullanılmayacaktır

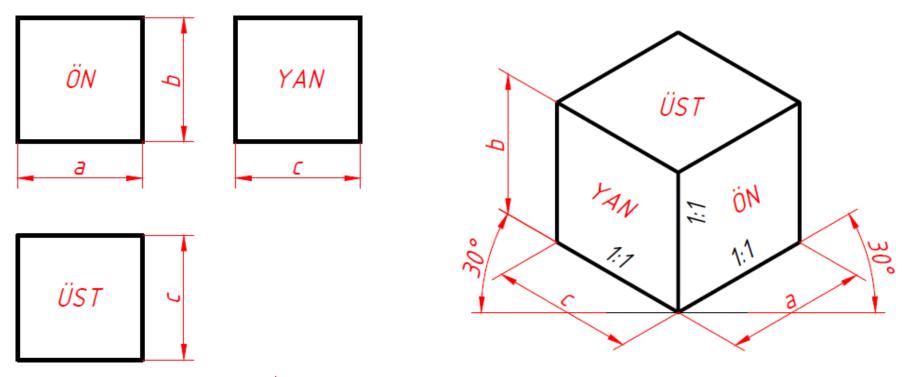
A) Paralel Perspektifler

 Aksonometrik Perspektif: Cisim, izdüşüm düzlemine belirli açılarda tutularak üç yüzeyinin de görünmesi sağlanır.
 Cismin izdüşüm düzlemi önündeki duruş pozisyonuna göre izometrik, dimetrik ve trimetrik diye üçe ayrılır.

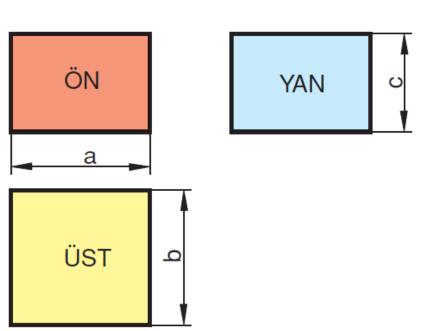
a. İzometrik Perspektif

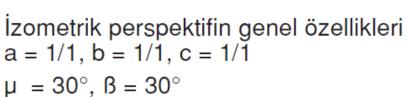
• İzometrik kelimesi eşit ölçüde anlamındadır. Taban ekseni ile cismin kenarları arasında 30°lik açı bulunur. Kenar uzunluklarının kısalma oranı aynıdır. Bütün kenarlar 1:1 ölçüsünde çizilir. Kenar uzunluklarında herhangi bir uzama ve kısalma olmaz.

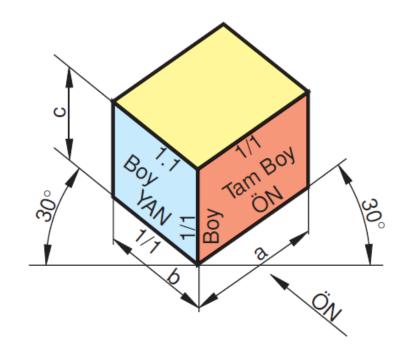

İzometrik perspektif

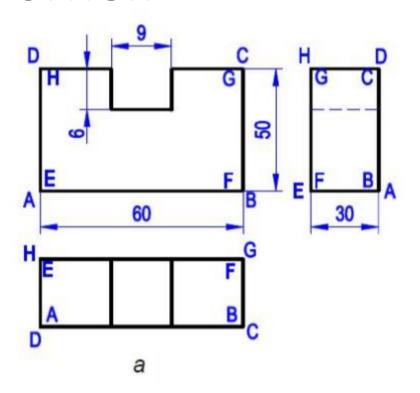
İzometrik perspektif : Bütün kenarlar 1/1 oranında alınır, a ve b kenarları yatayla 30'ar derecelik açılar yapar.

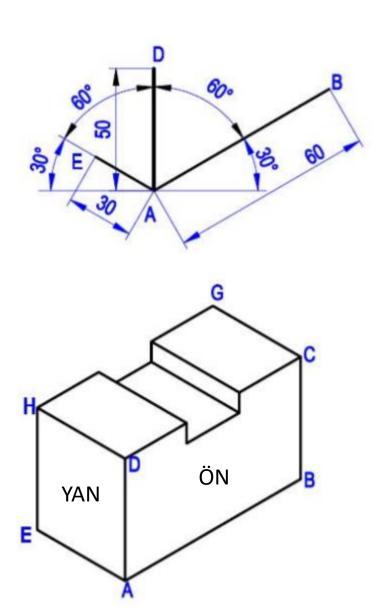

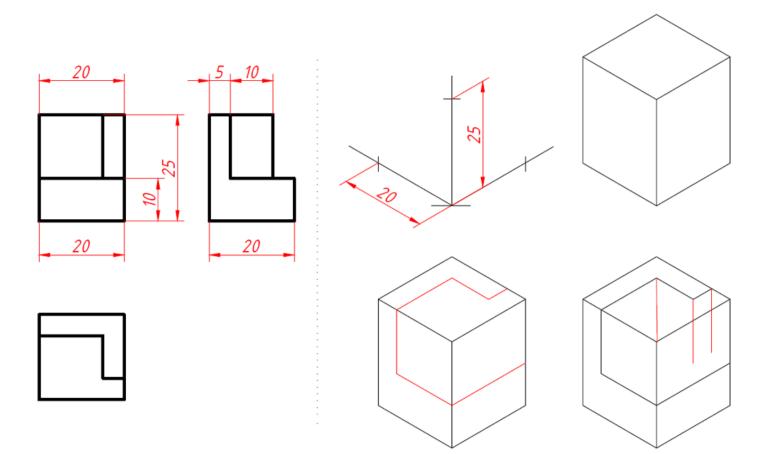
örnek

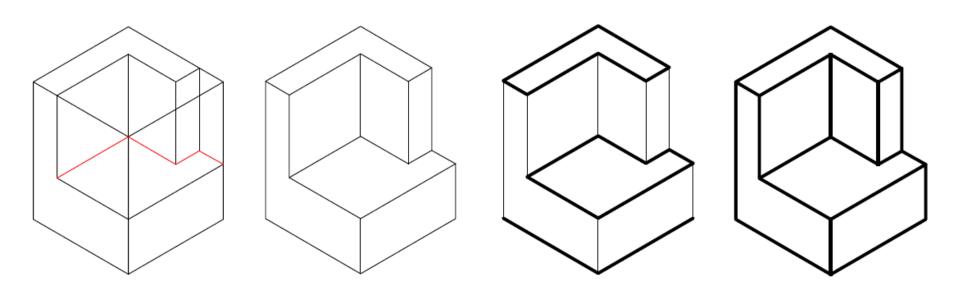
İzometrik Perspektif Çiziminde İşlem Sırası

- T cetveli ve gönye yardımı ile 30° eğimli perspektif eksenleri çizilir.
- Bu eksenler üzerinde parçanın genişliği 20 mm, derinliği 20 mm ve yüksekliği 25 mm işaretlenir. İşaretlenen kısımlar paralel çizgiler ile birleştirilerek dikdörtgenler prizması elde edilir.
- Parçanın sırası ile ön, yan ve üst görünüşleri yüzeyler üzerine çizilir.

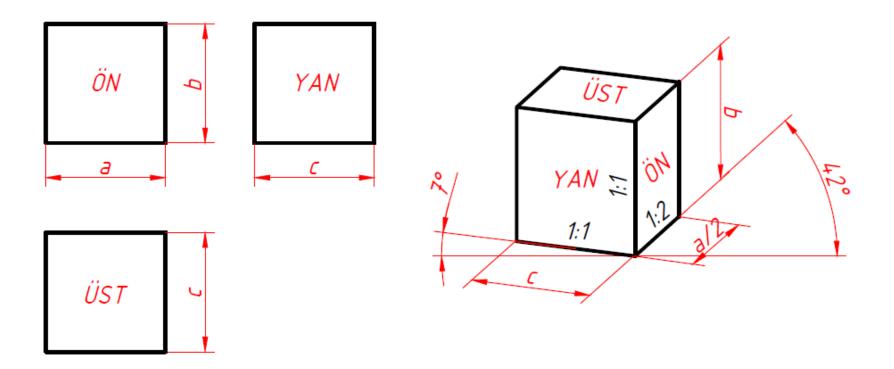
İzometrik Perspektif Çiziminde İşlem Sırası

- Oluşan köşelerden eksenlere paralel çizgiler çizilerek kesiştirilir.
- Görünüşler kontrol edilerek fazlalık olan çizgiler silinir.
- Önce yatay çizgiler sonrada dikey çizgiler kalınlaştırılarak perspektif çizimi tamamlanır.

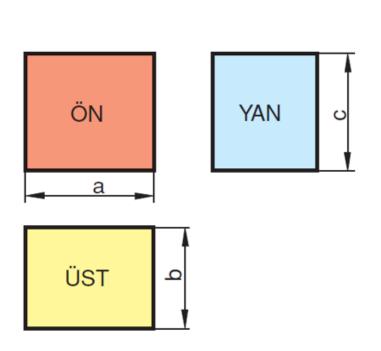

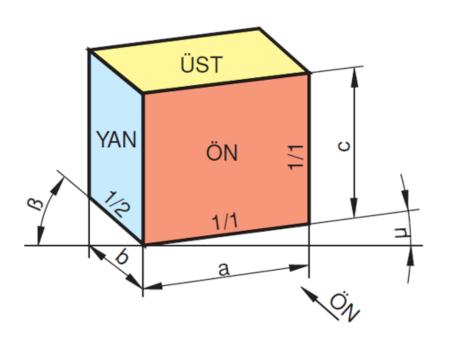
b. Dimetrik Perspektif

- Dimetrik kelimesi iki ölçüde anlamındadır. Taban ekseni ile cismin kenarları arasında 7°lik ve 42°lik açı bulunur.
- Genişliği ve yüksekliği 1:1 oranında derinliği ise 1:2 oranında çizilir.
- İzometrik perspektiflere göre göze daha hoş göründüğü halde ölçülerin hesaplanması, daire ve yayların çizilmesinin zor olması nedeniyle yaygın olarak kullanılmaz.

Düşey kenarlar ile ön görünüşteki yüzey kenarları 1/1 oranında, derinlemesine giden kenarlar 1/2 oranında alınır.

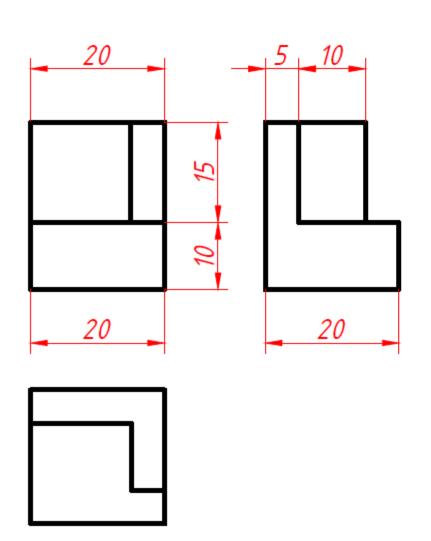

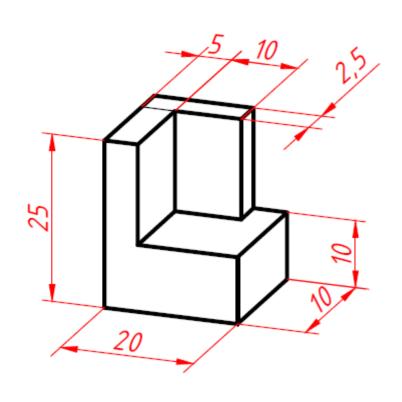

Dimetrik perspektifin genel özellikleri

$$a = 1/1$$
, $b = 1/2$, $c = 1/1$
 $\mu = 7^{\circ}$, $\beta = 42^{\circ}$

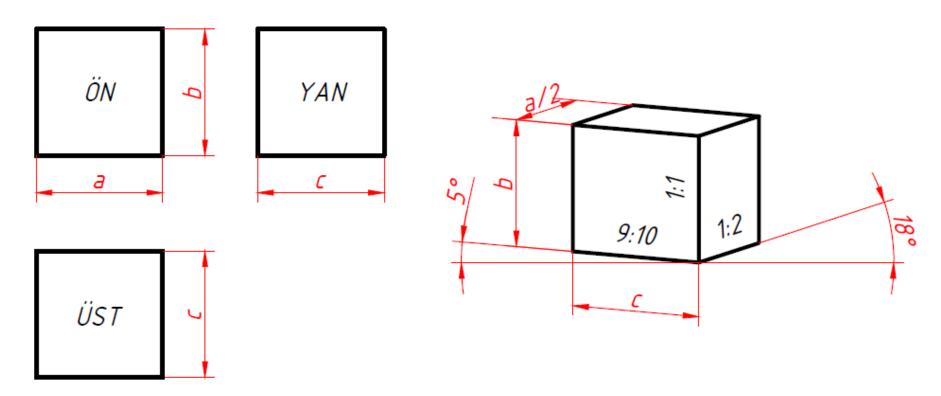
Dimetrik perspektif çizim örneği

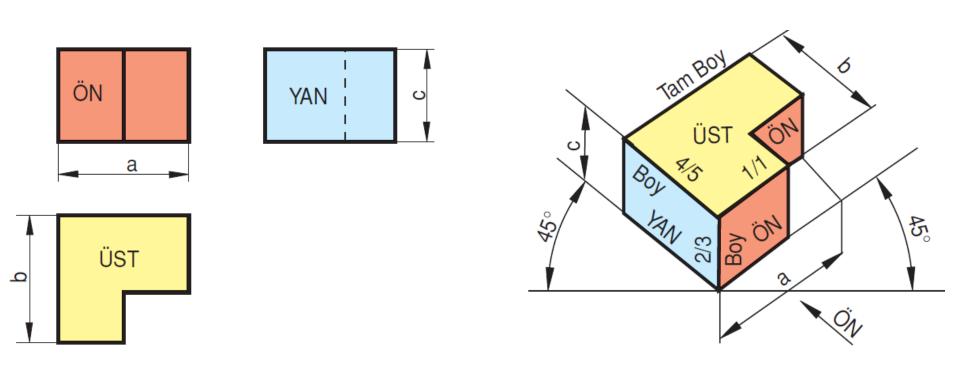

c. Trimetrik Perspektif

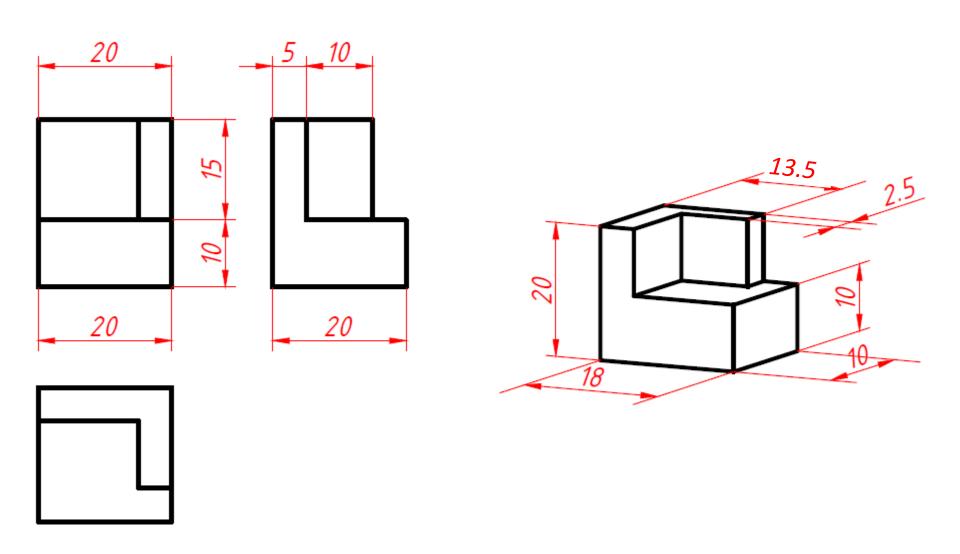
- Bir cismin görünüşlerinin her üç izdüşüm ekseninde de farklı oranda kısaltılmış olarak çizildiği dik açılı izdüşüm çeşididir.
- Herhangi bir standart açısı yoktur. Çizimi tamamen serbesttir. İstenen kenar açılarında çizilir.
- Cismin dış kısımlarını da göstermesi ve göze hoş görünmesi avantajı olsa da çiziminin zorluğu nedeni ile pek kullanılmaz.

Perspektif eksenlerinin resim düzlemiyle yaptığı açılar, değişik ölçülerde olabileceği gibi kenarların kısalma ölçüleri de farklı oranlarda olabilir.

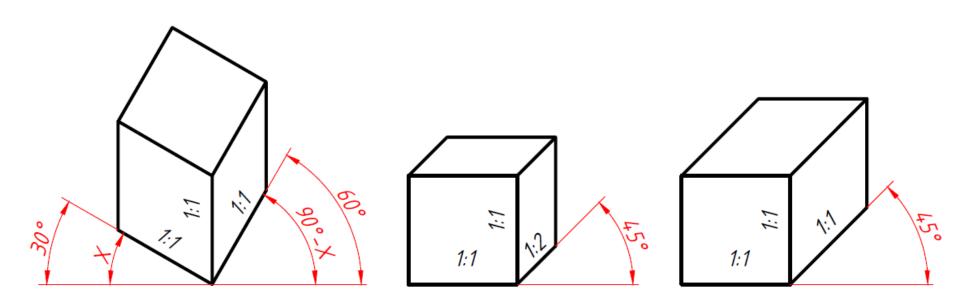

Trimetrik perspektif çizim örneği

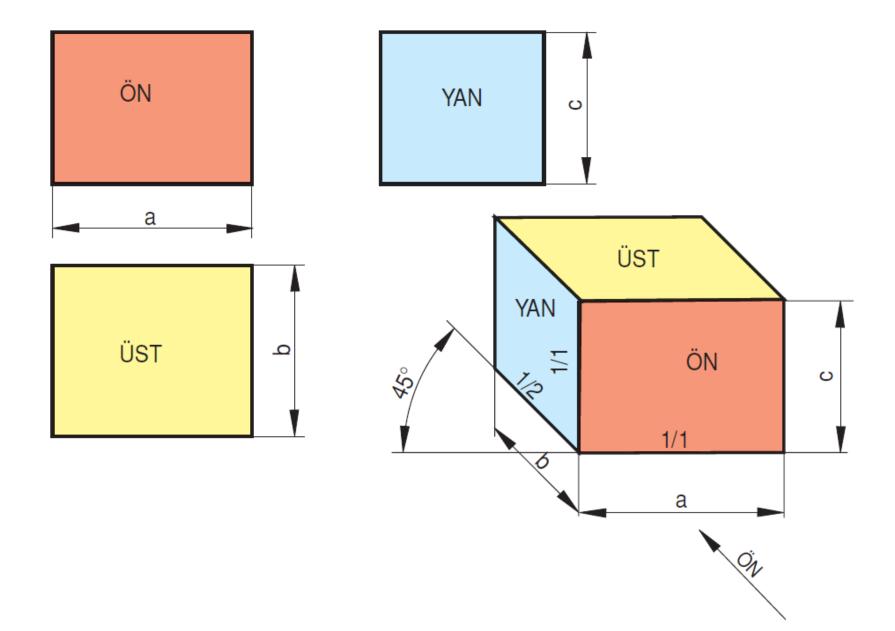

Eğik Perspektif

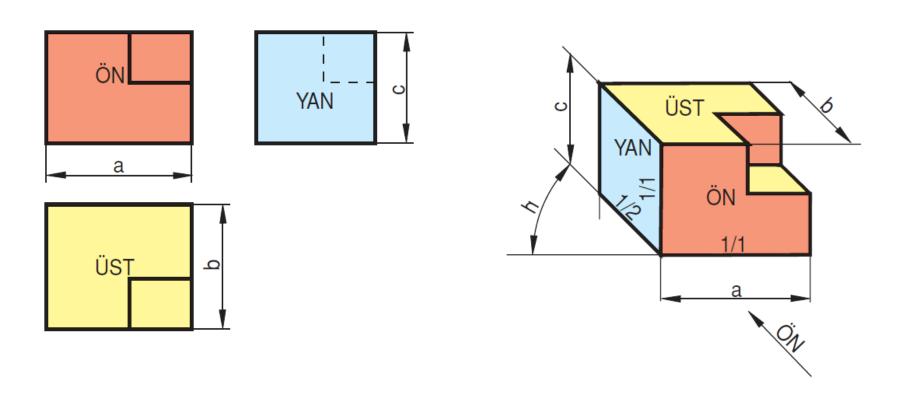
- Cisme bakış doğrultusunun resim düzlemine eğik olduğu perspektiflerdir.
- Cismin köşelerinden geçen ışınlar izdüşüm düzlemine eğik gelir.
- Ön yüzü izdüşüm düzlemine paraleldir. Ölçüleri 1:1 oranındadır.
- Yan yüzleri 30°, 45° ve 60° açıda çizilebilir.
- Çizimlerde kolaylık sağlaması nedeni ile 45° tercih edilir.
- Yan yüzey ölçüleri 1:1, 1:2, 1:3 ve 3:4 oranından biri ile çizilir.

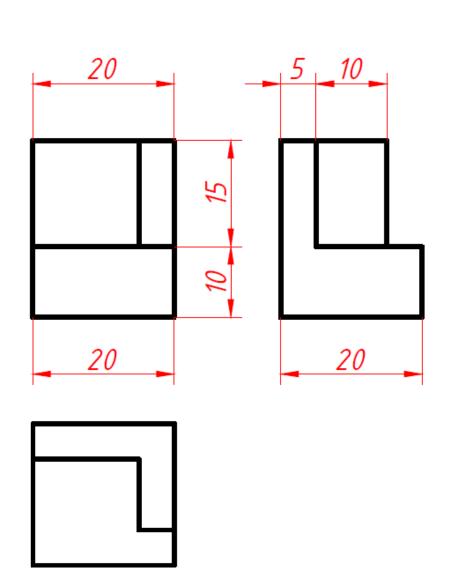

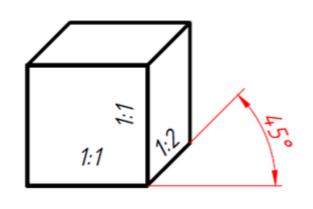
Eğik (kavaliyer) perspektif:

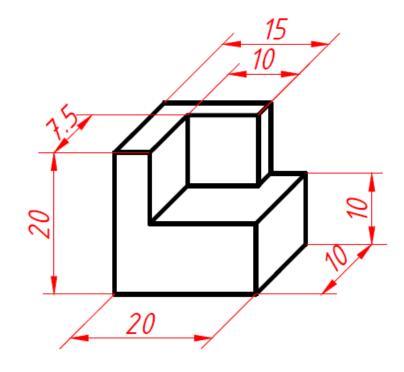

Eğik (kavaliyer) perspektif : Ön görünüşün yatay ve dikey kenarları 1/1 ölçeğinde, yan ve üst görünüşlerin derinlemesine giden kenarları birbirine paralel 1/1, 1/2, 1/3 ve 3/4 oranında küçültülerek çizilir. µ açısı; 30°, 45° veya 60° alınır.

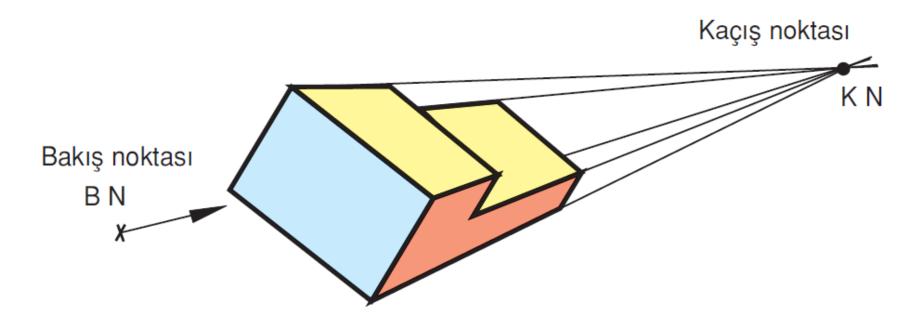

B. Merkezi (Konik) Perspektif

- Cisimleri göründükleri gibi ifade edebilen perspektif çeşididir. Çizimler paralel perspektiflere göre göze daha hoş görünür. Dekorasyon ve mimaride kullanılır.
- Cisme bakan kimsenin gözünün bulunduğu yere "Bakış Noktası" denir. Bakış noktasına yakın olan yüzeyler ve kenarlar daha büyük görünür. Bakış noktası ile cismin yüzeyleri arası mesafe büyüdükçe yüzeylere ait doğrular küçülerek ufuk çizgisi üzerinde bir noktada birleşir.
- Genellikle ağaç işleri, mobilya, dış mimari, iç mimari ve kataloglarda kullanılan bir perspektif çeşididir.

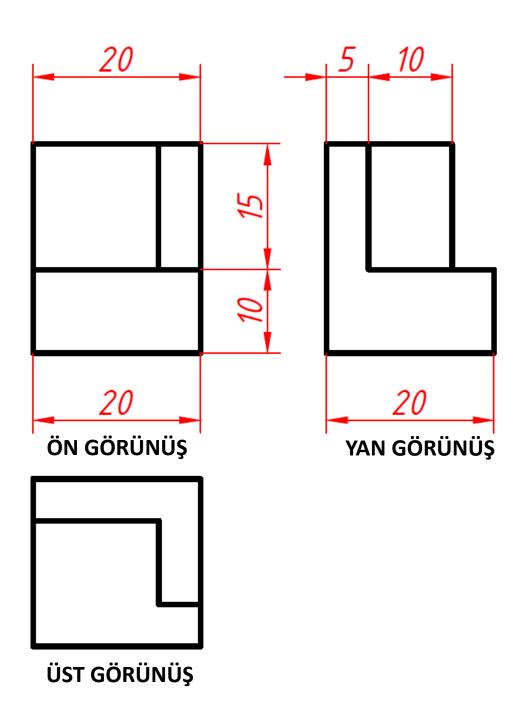
Görünüşleri verilen cismin aşağıdaki perspektifleri

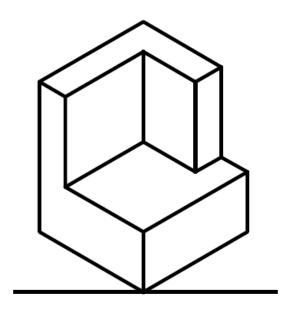
İzometrik perspektif

Dimetrik perspektif

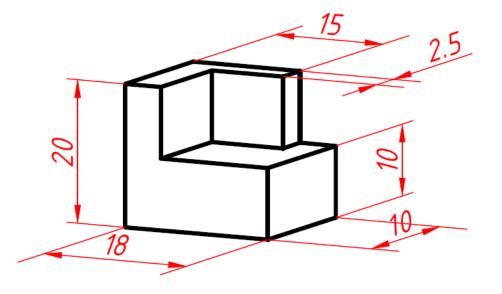
Trimetrik perspektif

Eğik perspektif

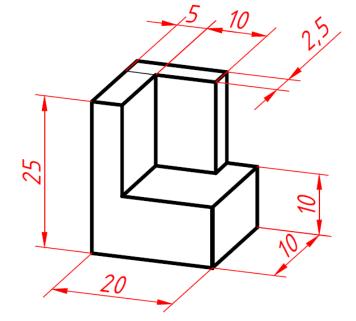

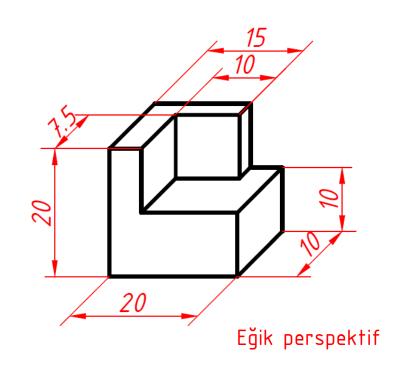
İzometrik perspektif

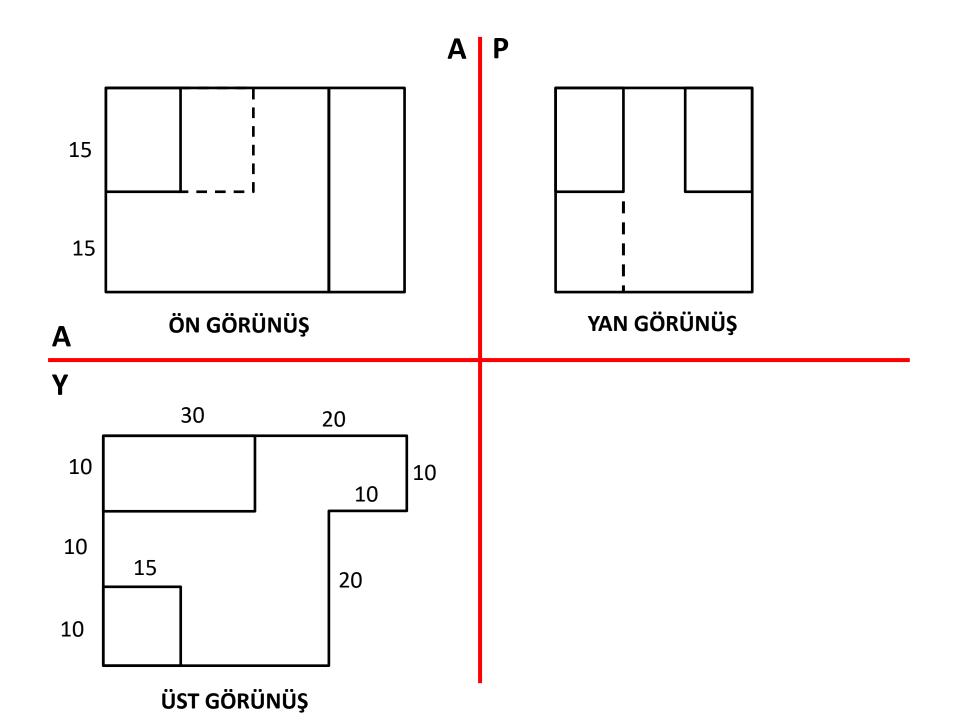
Trimetrik perspektif

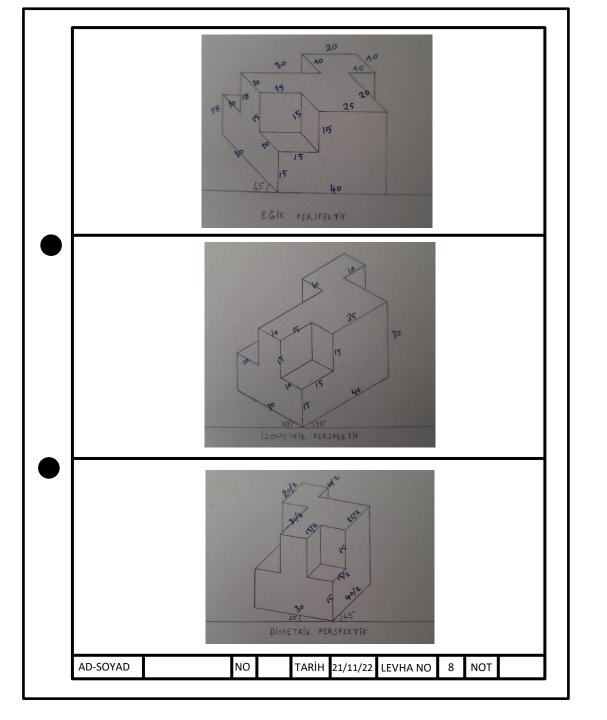

Dimetrik perspektif

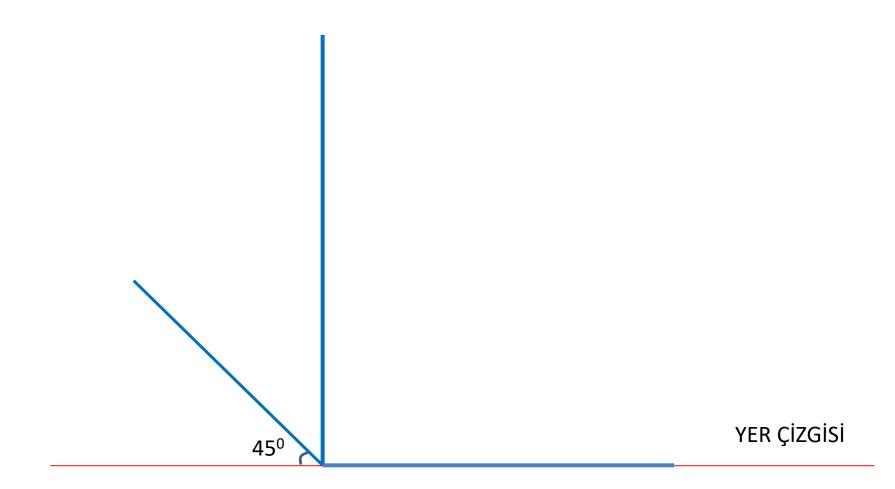

Levha No - 8

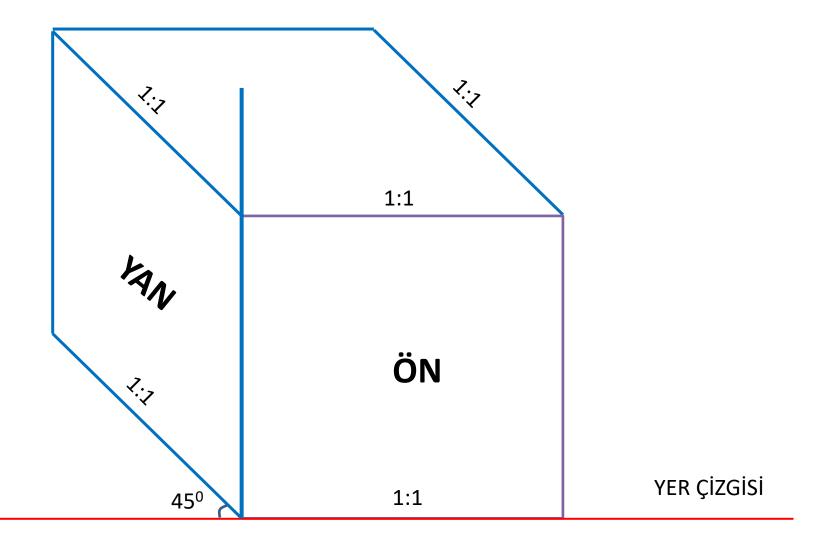

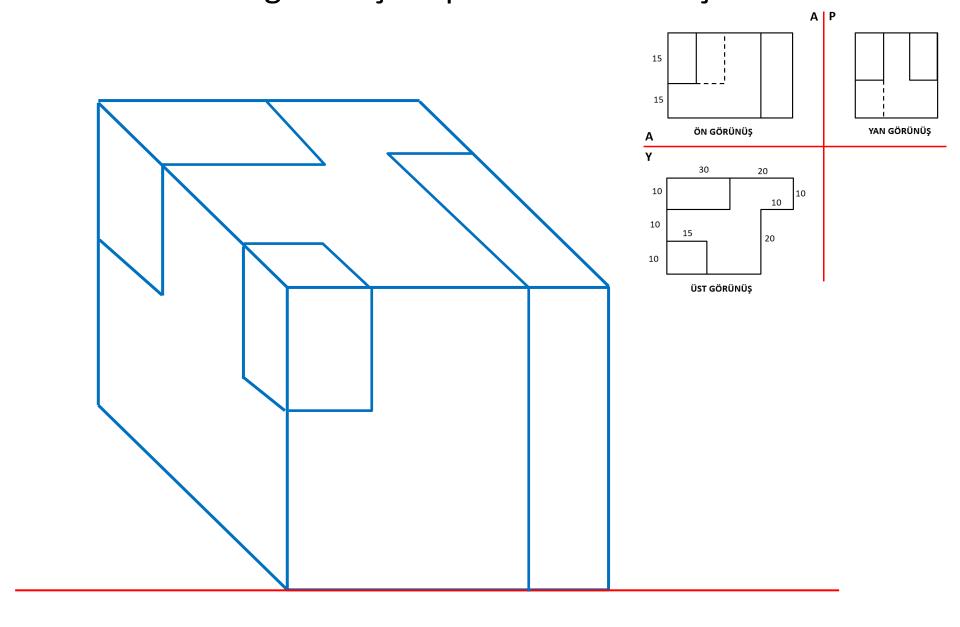
1. Adım: yer çizgisi ve eksenler çizilir.

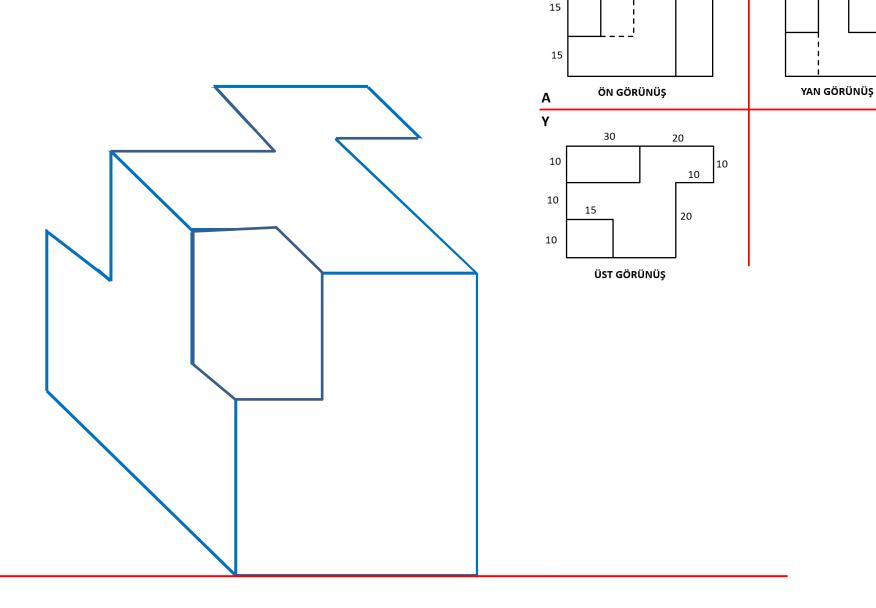
2. adım: Cisim boyutlarına göre prizma çizilir.

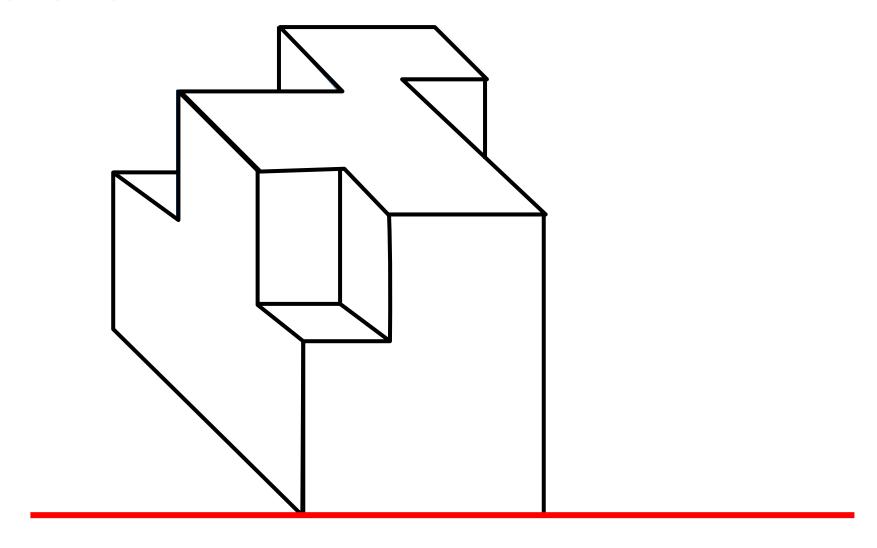
3. adım: Cismin görünüşleri prizma üzerinde çizilir.

3. adım: Fazlalıklar silinir.

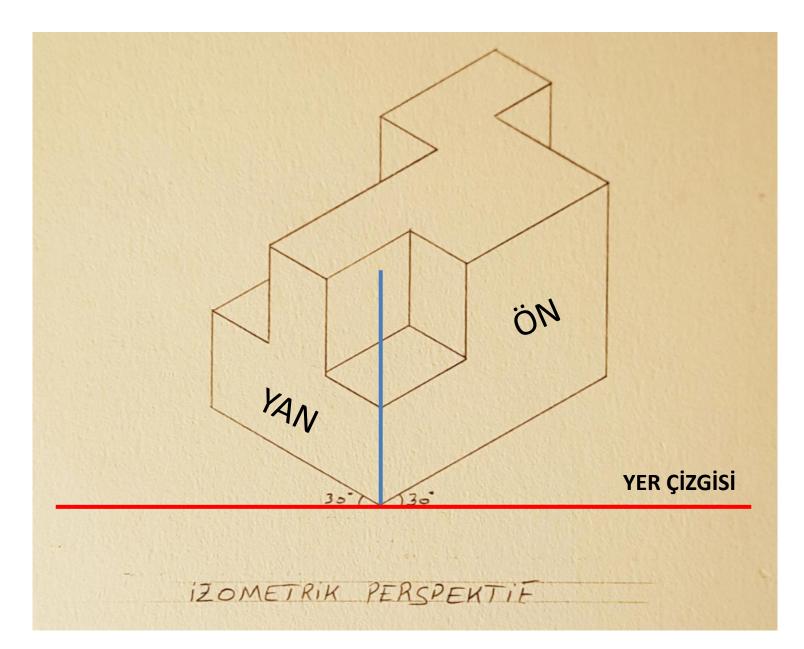

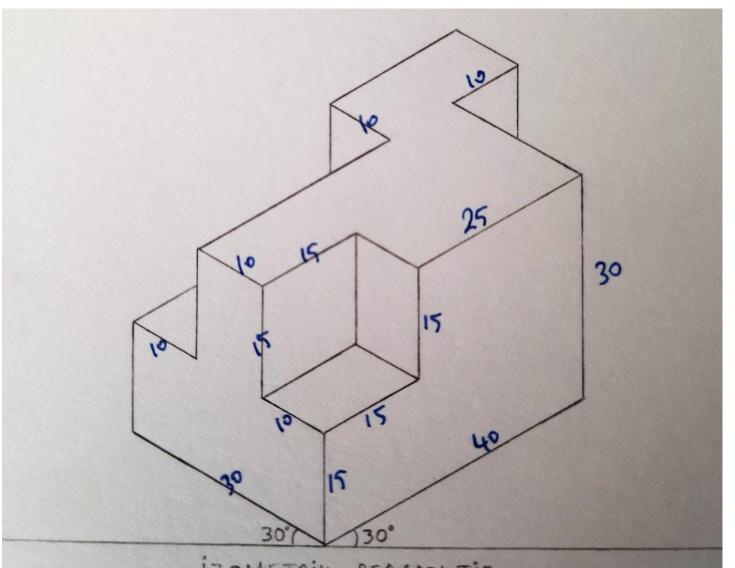
4. adım: Cismin kenarları H kalemi ile çizilerek Perspektif tamamlanır.

EĞİK PERSPEKTİF

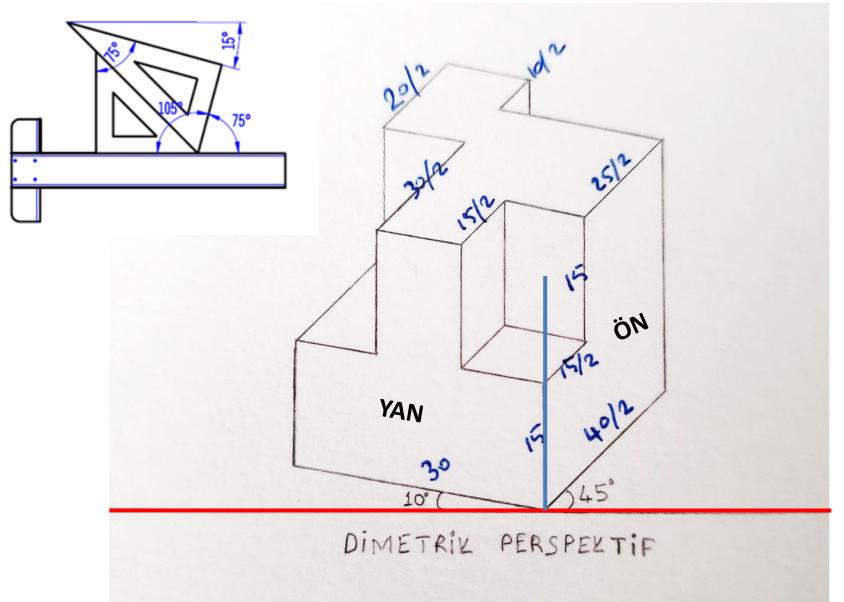
Boyutlar 1:1 açı her iki yöne 30°

IZOMETRIK PERSPEKTIF

Boyutlar derinlik boyunca 1:2 Açılar 10⁰ ve 45⁰

ÖDEV NO 8

2 görünüşü verilen cisimlerin önce eksik görünüşünü elde edip sonra **eğik, izometrik ve dimetrik** perspektiflerini çiziniz.

